

I IETS OVER TELLEN EN GETELD ZIJN

(Inhoudsoverzicht op p. 23)

1.01: *De nadering*

'Al deze woorden en woordcombinaties zijn slechts menselijke pogingen om het onmetelijke te meten en het onvoorstelbare voor te stellen, menselijke pogingen die voortkomen uit de innerlijke drang om uitdrukking te geven aan de mystieke ervaring van het diepste Mysterie van het menselijk leven:

het contact van het eindige met het Oneindige;
het contact van het veranderlijke met het Onveranderlijke;
het menselijk contact met de Geestelijke Bron van alle beleving,
van alle bestaan, worden en vergaan.'

Tot zover een citaat uit een van de geschriften van Dr. G.P. Wijnmalen, waarschijnlijk daterend van omstreeks 1949 en voorkomende in een van een drietal dictaatcahiers dat hij aanvankelijk had bestemd voor een samenvattende uitwerking van *de Grondslagen der Getallenmystiek*. Had bestemd . . . , want het is er niet van gekomen. Als grondlegger ingevolge een innerlijke Opdracht, moet hij iedere poging tot afrondende samenvatting hebben ervaren als strijdig met zijn belevingen. Mystiek, maar dan in de zin zoals hij dit woord gebruikte, namelijk als het verborgen innerlijk leven waarvan het symbool de uitdrukking is, kan niet met kunstlicht genaderd worden. De nadering die hier gevraagd wordt is de nadering in Heilige Deemoed. Het citaat doet de instelling aanvoelen van waaruit Wijnmalen meer dan 40 jaren lang gewerkt heeft aan de uitwerking van wat hem één is overkomen en wat hem kon doen zeggen:

'Per slot van rekening komt het aan op wat zich niet laat zeggen.'

Waarom nu juist getallen? Geen sterveling zal verstandelijk kunnen verklaren waarom in alle eenzaamheid iemand meer dan 40 jaren lang bezig is met Getallenmystiek om pas kort voor zijn dood een teken te krijgen dat op vruchtdraging wijst. Wat weet een mens van Voorbereidingen die in het verleden zijn getroffen om hem te doen zijn zoals hij is, nu en hier? En van wat *thans* wordt voorbereid? Wijnmalen formuleerde het eens als volgt:

*'Ik heb getracht om in datgene wat voor de mensen het zekerst is, de getallen,
de uitdrukking te zien van wat ons het Heiligst is.'*

Of zoals dit elders naar voren kwam:

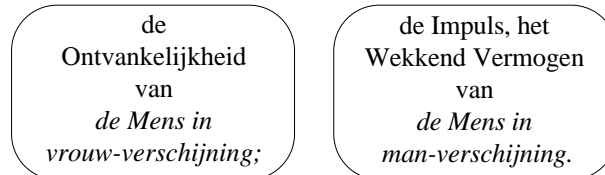
'De zekerheid der zekerheden laat in zich de ruimte voor het grootste Mysterie.'

Toen de meesten van ons op 6- à 7-jarige leeftijd het rekenen werd bijgebracht kwam nog niet de gedachte in ons op dat een geestelijk erfgoed werd doorgegeven. En als volwassenen ontgaat het ons meestal dat het getal nog iets anders zou kunnen betekenen en zijn, dan een 'nu eenmaal aanwezige mogelijkheid' om te doen wat we er mee doen. Slechts af en toe valt terloops de aandacht op de aanwezigheid van bepaalde getallen in de Bijbel, in sprookjes, in onze dromen . . . als een wonderlijke presentatie van 'iets' waar we geen raad mee weten . . . en gebruiken dan het woord 'symbool' als ontwijking voor de niet te ontwijken Werking van wat achter dit 'symbool' staat. Want daarover valt niet te praten, wel echter over het symbool zelf. Als uitdrukking van *verborgen innerlijk leven* is het *symbool* als het ware middelaar: handreiking en *middel* tot herkenning. En we voegen daar aan toe: wellicht ook *de actuele vorm van een ontmoetingsmogelijkheid*.

1.02: *Een paar gemeenschappelijke punten*

Alle mensen zijn geboren uit een vrouw. De impuls, de aanzet tot hun belichaming kwam vanuit een man. Niets nieuws, maar we stellen het nu op een wat ongebruikelijke manier voor:

aan de basis van onze belichaming staat

Zo zijn we of zo u wilt waren we, allemaal

Kind

Dit alles betreft een gemeenschappelijk iets in het lichamelijke, het stoffelijk-zintuiglijke vlak. Op een ander gebied dan dit puur lichamelijke, op dat van ons denkvermogen, openbaart zich eveneens een punt van overeenkomst doch van geheel andere aard. Een voorbeeld ter verduidelijking, geldend voor iedereen die in dit opzicht 'bij zijn verstand' is en op school wat heeft leren rekenen:

stel we nemen papier en potlood ter hand en gaan uitrekenen hoeveel 15×28 is. Het resultaat is 420; misschien dat we eerst nog een fout maken maar het slot van het liedje is toch dat we *met absolute zekerheid* weten: $15 \times 28 = 420$.

Nu vragen we links en rechts aan allerlei mensen of zij dat ook vinden. Afgezien van het feit dat ze ons misschien voor gek verslijten zullen we, waar ook ter wereld, overal een bevestigend antwoord krijgen. We zullen hier en daar een tolk nodig hebben en misschien bedient men zich ergens van een eigen, cultuurgebonden rekensysteem, maar de juistheid van $15 \times 28 = 420$ zal overal worden *in-gezien*.

Wat is dat voor eigenaardigs, *een getal*? Niemand, voor zover we weten heeft er ooit een kunnen pakken, of kunnen zien in zijn eigen hoedanigheid. Aantallen ja, die wel, maar daarin hebben we niet uitsluitend met getallen te maken, wel met guldens of bladzijden, enz. Toch bewegen we ons als menselijk wezen binnen die ongrijpbare wereld van getallen over het algemeen met een rotsvaste zekerheid, al spreken we nog zulke verschillende talen. Vriend en vijand, ongeacht huidkleur of geslacht, ongeacht wereldbeschouwing en geloofsrichting, zij allen zijn als een vanzelfsprekendheid overtuigd van de waarheid dat $15 \times 28 = 420$.

Getalsbetrekkingen zijn blijkbaar van zeer universele aard. Het is zelfs zo dat waar in scheppingsverhalen, zoals bijvoorbeeld in Genesis, de schepping wordt uitgebeeld als een proces dat in fasen ('dagen') verloopt, deze worden *geteld zonder dat ergens sprake is van de schepping van het getal zelf*. Het getal heeft iets te maken met *ordering*, doch het heeft kennelijk begin noch einde. Thales, de oudst bekende der Griekse filosofen - ca. 624-545 v.C. - , waarvan enkele korte uitspraken bewaard gebleven zijn, kon nog zeggen:

*'Wat wordt goddelijk genoemd?
Dat wat begin noch einde heeft.'*

We vonden zojuist aan de basis van *ons lichamelijk bestaan* een punt van overeenkomst met

betrekking tot de wijze waarop we in de voortplantingsketen zijn verschenen. Vervolgens zagen we een punt van overeenkomst in de toegang die we blijkbaar hebben tot een volstrekt ongrijpbaar gebied, namelijk dat van *de getallen*, zij het dat we daarmee nog een verbinding hebben via ons verstand.

Geheel anders wordt dit echter als we het hebben over *de goddelijke wereld*. Die kunnen we niet eens in woorden onderbrengen. Als we daarover iets tot uitdrukking willen brengen moeten we onze toevlucht nemen tot *beeldingen* die we ontleen aan ons aardse bestaan; vergelijkingen, geen rechtstreekse benoemingen. Als iemand niet weet wat een koe is kunnen we hem een exemplaar aanwijzen. Als iemand niet weet hoeveel 15x28 is kunnen we hem dat leren. Maar als iemand ons vraagt wie of wat God is staan we tegenover een kritische geest altijd met de mond vol tanden. Er zijn geen woorden voor, tenzij in overdrachtelijke zin, als model, als vergelijking, als metafoor.

Vooraf in onze tijd is dat een ernstige barrière. Voor ontelbaren, vooral in wetenschappelijke kring, is *de goddelijke wereld* en alles wat daarover gezegd wordt eigenlijk een overwonnen standpunt, onder-ontwikkelde gedachtenspinsels, niet zelden met kwalijke consequenties.

Toen echter Plato in de 5e eeuw v.C. de wording van de wereld, dat wil zeggen de Schepping beschreef deed hij dat nog volgens 2 modellen:¹

- *het model van de Ambachtsman*, die vorm geeft aan een reeds bestaand idee, maar ook als - *het Vader-Moeder-Kind-model*. Daarbij is de Ruimte 'de Schoot van al het Worden', dus de Moeder. De Kosmos is het Kind. De Vader blijft in het verborgene.

In India zijn nog weer andere beeldingen ontstaan. Daar spreekt men van Brahma, Visjnoe en Shiva, de *Schepper, de Onderhouder en de Vernietiger*. Dit drietal, deze Triniteit, wordt gevormd door mannelijke goden. Doch de Schepping werd ook beschreven als een vrouwelijke aangelegenheid en dan in de termen van *Baren, Verzorgen en Verslinden*.

Zo zien we bij Plato maar dus ook en zelfs al veel eerder in India *Ontvankelijkheid en Wekking, het Vrouwelijk en het Mannelijk Principe in de Schepping*, naar voren komen bij de hoogste spirituele uitingen, betrekking hebbende op hetgeen aan heel ons bestaan ten grondslag ligt. De Chinese filosofie gebruikt voor deze 2 principes de aanduidingen *Yin en Yang*.

Ontvankelijkheid en Wekking komen we echter ook tegen op ander gebied. Denk aan alle mogelijke kunstuitingen, in het algemeen aan alle scheppende activiteit, aan creativiteit. Ongeacht of dat op het gebied van de architectuur, de kunst, de techniek, de handel of bij het krijgen en uitwerken van ideeën in het gewone alledaagse vlak plaatsvindt.

Het spreekt vanzelf dat we bij *Ontvankelijkheid* enerzijds en de *Impuls, het Initiatief, het Wekkend Vermogen* anderzijds, niet alleen maar aan vrouwtjes resp. mannetjes moeten denken. Initiatief komen we bij vrouwen evenzeer tegen als *Ontvankelijkheid* bij mannen. In de eerste helft van deze eeuw heeft Jung vanuit zijn benadering duidelijk gemaakt dat in het innerlijk leven van de man ook vrouwelijke aspecten werkzaam zijn en in dat van de vrouw ook mannelijke. Bij de man is het zo dat zijn *Anima*, de representante van zijn vrouwelijk aspect, de onmisbare schakel is om door te groeien naar Hoger Bewustzijn, dat tenslotte uitmondt in de realisatie van wat genoemd wordt *het Zelf*. Bij de vrouw zijn overeenkomstige innerlijke processen, maar dan met betrekking tot de *Animus*, haar mannelijk aspect.²

1 Meer hierover in hoofdstuk VI van deel A.

2 Wie deze aanduidingen te summier vindt raadplege de publicaties van Jung (de laatste tijd ook in Nederlandse vertaling).

Al met al blijken
het Vrouwelijk en het Mannelijk Principe in de Schepping
 op alle niveaus van beleving werkzaam te zijn.

Niet alleen in het lichamelijke, de voortplanting, maar evenzeer in alle uitingen van creativiteit die we in de maatschappij tegenkomen. Voorts in de hoogste spirituele belevingen. Dit laatste niet alleen met betrekking tot beeldingen aangaande de wording van de wereld, doch ook met betrekking tot hetgeen zich in het innerlijk leven van de Mens kan voltrekken.

Het getal ontmoeten we in een dergelijke context, resp. tegen de achtergrond van een dergelijke omgeving, in een uiterst merkwaardige hoedanigheid.

Daarover het volgende:

als kinderen van onze eigen tijd zijn we uitsluitend opgevoed in *de kwantitatieve betekenis van het getal*. Dat betreft zijn relatie tot alles wat meetbaar resp. aftelbaar is. Er is eigenlijk moeilijk iets te bedenken dat zozeer als representant kan gelden van de huidige maatschappij als juist het getal; bijkans alles is of wordt 'gedigitaliseerd'.

Dat echter een getal *onder bepaalde omstandigheden een kwalitatief aspect* zou kunnen tonen, dat wil zeggen een relatie zou kunnen hebben met een bepaalde eigenschap resp. met waarden die tot ons innerlijk leven behoren, dat is iets dat in het bewustzijn van de moderne mens *in eerste instantie* meestal meteen wordt afgewezen. Doch met dit kwalitatief aspect komen we nu juist op het terrein van ons eigenlijke onderwerp.

Toen we in 1950 kennis maakten met Wijnmalen - zie p. 8 - was die al sinds de jaren '20 bezig met het kwalitatief aspect van getallen. De aanzet daartoe was hem op een avond 'zomaar' in het bewustzijn gekomen; het ging daarbij om de innerlijke kant van de eerste 12 ondeelbare getallen. We nemen er twee uit:

<p style="text-align: center;">17</p> Ontvankelijkheid, het Vrouwelijk Principe in de Schepping; Yin;	<p style="text-align: center;">19</p> Impuls, Initiatief, Wekkend Vermogen, het Mannelijk Principe in de Schepping; Yang.
--	--

Hij had geen enkel argument op grond waarvan aan een ander duidelijk gemaakt kon worden waarom hier nu juist *déze* getallen naar voren kwamen en niet andere. Hij zei: werk er maar mee en zie zelf. Als je iets beters weet verander je het, of als je denkt dat het allemaal maar onzin is gooi je het in de prullenmand. Daar kwam hetgeen hij zei althans op neer; hij is dikwijls aangespoord om een en ander op schrift te zetten, maar de aard van het materiaal waarover hij beschikte liet dit toen nog niet toe.

In deel A is met een groot aantal voorbeelden aangetoond - zie de Voorbeelden-index aldaar - hoezeer dit kwalitatieve aspect *in de door Wijnmalen aangeduide zin* over een tijdsperiode van rond 45 eeuwen in tal van culturen tot uitdrukking komt. De positie die daarbij door de getallen 17 en 19 wordt ingenomen, tezamen met 71 en nog een aantal andere is kort gezegd onthullend; het werpt naar we vermoeden een tot nu toe onbekend licht op 'Iets' wat door al die eeuwen heen als het centrale thema voor de mens kan worden gezien.¹

In deel B bleken die getallen, althans een kerngroep, evenzeer tot uitdrukking komen in wat we genoemd hebben het '*offenbare Geheimnis des Raumes*'. Opmerkelijk blijft, zoals vermeld

¹ Zie de Inleiding op p. 7.

op p. 10 - dat Wijnmalen destijds niet op de hoogte was van de in deel A en B genoemde (getallen)voorbeelden, een uitzondering daargelaten. We troffen ze niet aan in zijn geschriften en ze kwamen evenmin aan de orde in onze mondelinge contacten; waren ze hem wel bekend geweest dan zou dat naar onze stellige overtuiging bij herhaling aan de orde gekomen zijn.

Anderzijds blijkt hieruit dat zijn opvattingen over het kwalitatief aspect van getallen niet door deze voorbeelden beïnvloed geweest kunnen zijn.

FRAGMENT 1, d.d. 19-01-63 ¹

"Dr. Wijnmalen heeft getracht hetgeen hij 'achter' de ondeelbare getallen vond, zo treffend mogelijk in menselijke bewoordingen weer te geven, waarbij het echter een onmogelijkheid geweest zal zijn om dit in zijn volheid uit te drukken.

Voorbeeld: hij heeft het getal 7 gezien, ervaren als symbool voor Wijsheid. Wellicht zal dan iemand de vraag in zich voelen opkomen hoe dit nu voor hem bewezen kan worden.

Maar hoe bewijst men een beleving? De zo vaak waar te nemen instelling om bij voorbaat (baat!) achter al onze vragen een hanteerbaar antwoord aan te nemen, gaat voorbij aan het innerlijke feit dat men in de gescheidenheid van vraag en antwoord dáár nog niet toe is aan het Mysterie dat Vraag én Antwoord opheft tot Mysterie. Letterlijk: waar men niet bij kan . . . is niet hanteerbaar . . . doch het omgeeft het hanteerbare alzijdig. [...]

Wat wellicht 'gemakkelijk' als symbool kan worden herkend is het getal 2, en wel als aanduiding van de Dualiteit. Doch ook anderszins herkende Dr. W.

getallen als symbool. Bijvoorbeeld als we ons, uitgaande van de 1, langs de getallenlijn bewegen - die dan te beschouwen is als een tijdlijn - dan is iedere groep van 3 opeenvolgende getallen te zien als de opeenvolging van Verleden, Heden en Toekomst, in vele van de door hem gevonden betrekkingen afgekort als V, H en T.

Hij trachtte als het ware een brug te slaan tussen het getal en wat 'achter' het getal staat en selecteerde bepaalde wetmatigheden als middel om in de schijnbare chaos orde te onderkennen."

"Dr. W. zei: 'het middel draagt de grootste schijn in zich om het echte niet te zien maar te beleven.' Positieve zekerheid zette hij opzij om in onwaarschijnlijkheid het waarschijnlijke tegen te komen. Daarin heeft hij niet gefaald. Hij heeft het gezien als overbrugging tussen hemzelf en Hogerhand. Als mens niet met vernuft te bereiken. Vernuft is wel dienend maar achterblijvend bij het verlangen naar het Mysterie.

Mag ik u eens een vraag stellen? Weet u een cijfer dat het verlangen om in het Mysterie te worden opgenomen, opwekt?"

"Nee . . . , dat niet."

"Kan het de werking tussen de cijfers zijn?"

¹ Zie ook de Inleiding op p. 11, eerste alinea. Voor zover *niet* bij monde van Mej. Hofmans naar voren gebracht, gaven we de gespreksfragmenten een inspruing. De bijdragen die we daar aantreffen, ook in de vorm van vragen, zijn bij elkaar genomen als een mandje 'rijp en groen in alle gradaties', zoals bepaald door de mogelijkheden en begrenzingen waar de *inbrengers* op dát moment vanuit de eigen persoonlijkheid aan gehouden waren. - Zinsdelen tussen [ ] duiden op toevoegingen onzerzijds; ook cursiveringen zijn over het algemeen later aangebracht. Het teken [...] geeft soms aan - niet overal - waar we binnen het fragment terwille van de duidelijkheid delen hebben weggelaten.

De omkaderde, in 2 kolommen weergegeven 'fragmenten' betekenen nog al eens een onderbreking van wat men denkt dat aan de orde is. De *logische lijn*, noodzakelijk als het gaat om het weergeven van tabellen, reeksen en bepaalde redeneringen, moet *ruimte* laten voor iets van soms geheel ándere orde, dat echter veelal in directer contact staat met wat in eigen leven herkend kan worden, als het gaat om . . . *wat achter woord en getal staat.*

“Er zijn de laatste maanden (1962) wel enkele 'cijfers' naar voren gekomen die dit doen denken. Bijvoorbeeld 43: *Binding, Gebondenheid*. Maar wat is in dit verband 'Gebondenheid'?”

“Gebondenheid is het geënt verlangen naar het Mysterie in de mens. De mens in de zich openbarende Kosmos zelf ook in die Kosmos openbarend meewerken. Met zijn hele onbewuste bestaan. [...] In een droominterpretatie werd eens door iemand gezegd: 'Eén moment van reine ontvankelijkheid houdt in contact met het eeuwigheidsproces'. Zo is het Dr. W. vergaan. Als de stille drager van deze Getallenmystiek is het geheel door hem 'gekregen' maar niet 'doorschouwd'. Het is tot vorm gekomen in meer dan 40 jaar ploeteren. In hem heeft zich een baringsproces voltrokken waarvan hij niet de uitzaaiër was maar de ontvanger. En de gegrepene om het proces te doorstaan en te doorlijden náást zijn menselijke status. Stel je voor dat het grootste deel van de mensheid op deze wijze zou worden bevrucht! Dit zou de rassen in een toereikende sfeer mee kunnen voeren - niet in 'begrijpen' maar wel in 'aanvaarden'. Waarbij wij moeten constateren dat het boven ons begrip

uitraakt. Het Mysterie raakt het mysterie ín ons. Want voor ieder mens bestaat de uniekheid daarin dat hij rein ontvankelijk kan zijn. *Reine* ontvankelijkheid.”

“Het wordt tijd te weigeren om *altijd* toe te geven aan de drang om *alles* verstandelijk te willen plaats. En als gevraagd wordt om inzicht in de Getallenmystiek, dan is het niet aan de mens om hierin *bepalend* werkzaam te zijn. [...]

Niet voor niets is de nadruk gelegd op het feit, dat het aankomt op wat niet gezegd kan worden, en wat betreft het overdragen van allerlei wat op de Getallenmystiek betrekking heeft . . . op datgene wat niet door de inleider kan worden gedaan.”

“Onmacht tegenover het inzetten van de Werking, naar aanleiding van de confrontatie met een Symbool; ook onmacht om zich hiervan te distantiëren.”

“En zo komen we tot wat Dr. W. noemde: *'Het andere gezicht van de wiskunde'*; evenals in ons leven de constante afwisseling van vermeende voorspoed en tegenspoed, gemeten naar de gangbare maatstaven, op één enkel moment bij het dóórbreken van een Lichtstraal, beide opgeheven kunnen worden tot Leven.”

FRAGMENT 2, d.d. 02-02-'63

“De presentatie van een veelheid van getallen roept zo gauw de neiging op om tot een verstandelijke ordening te komen . . . als uiting van de behoefte aan houvast . . . aan klaarheid in verstandelijke verklaring. Dit is echter [in zijn algemeenheid] het arbeidsveld van wiskundigen . . . enkelingen, temidden van de velen die de wiskunde moeten laten voor wat die is . . . voor die enkelingen.” [...] “Dr. W. noemde de oneven getallen Sjoe-getallen . . . herkenning van overeenkomst in Wezen. 'Wat achter de oneven getallen staat . . . is wat achter Sjoe staat'. Evenzo worden de even getallen Noet-getallen genoemd. *Sjoe en Noet* zijn namen van Egyptische goden.

Op namen die hij aan bepaalde getallenreeksen gaf, bijvoorbeeld de zojuist genoemde goden, zal niet in definiërende zin kunnen worden ingegaan. Men is hierin

. . . afhankelijk van iets . . .

. . . dat zich niet vangen laat . . .

. . . alleen laat naderen . . . door zichzelf.”

“Het 'onaanduidbare' dat door de wetenschap wordt verworpen, voltrekt zich ook in de mens en dóór de mens - ondanks de mens. Dat de mens er in wordt betrokken betekent *dat wij niets te kort komen*.” [...]

“Wat we verstandelijk proberen te begrijpen is alleen mogelijk bij wat verstandelijk begrepen kán worden, hoe diepzinnig het ook mag zijn, hoe ingewikkeld de oppervlaktepatronen er

<p>ook mogen uitzien, hoe ontstellend ver het ons ook kan voeren . . . soms van Huis. Wie zou zich willen beperken, zo men niet beperkt wordt, tot verstandelijk begrijpen - zo dit zou kunnen - van de Bijbel? Want welke blinde heeft nooit de fluistering gehoord dat het Licht wel degelijk is? En wie ondergaat dan niet</p>	<p>de Werking in zijn blindheid?" "De Bijbel is niet als een boek te zien, maar als een Levende Bron die onze intuïtie raakt. De Bijbel is wéten. Wanneer wij de Bijbel intuïtief kunnen lezen, worden we één met de beeldingen en wordt dit Weten voor ons. En dit is de zin van de Bijbel voor ons als mens."</p>
---	--

1.03: *'De mens is geschapen naar maat, getal en gewicht'*

Een bijzondere relatie van het menselijk wezen met het getal geeft de volgende aantekening:

- "De Pythagoreeërs spraken over het getal in een bepaalde kwalitatieve zin, niet alleen maar in kwantitatieve zin. Als men hetgeen daaraan ten grondslag ligt geesteswetenschappelijk beschouwt dan komt men tot het inzicht: *eigenlijk was in de School der Pythagoreeërs, die toch in elk geval nog een soort Mysterieschool was, nog slechts een laatste naklank aanwezig van een getallenwijsheid die tot in oeroude tijden teruggaat.* Daarvan bestaan nu nog slechts overleveringen. En wat ons over Pythagoras gezegd wordt, dat is eigenlijk al iets van een in verval geraakte oeroude getallenleer. Als men die onderwerpen geesteswetenschappelijk nagaat, komt men ten aanzien van *maat, getal en gewicht* tot wezenlijk andere voorstellingen dan die welke wij tegenwoordig daarover hebben. De beleving van maat, getal en gewicht ontwikkelde zich gedurende de eerste 3 na-Atlantische tijdperken. Die moest zich wel zo ontwikkelen omdat de mens zich nog geheel in de kosmos voelde. Hij had nog geen Ik-gevoel. De beoordeling van de andere dingen, datgene wat hij uit zich zelf voortbracht, vond plaats door datgene waarnaar hij óók was gevormd, gevormd vanuit de kosmos. Als hij aanschouwde wat door zijn astraallichaam naar binnen werd gestoten, het etherisch lichaam in, dan moest hij wel zeggen: het astraallichaam telt, maar 'het telt delend', het telt het etherisch lichaam. Het vormt dit al tellende. *Tussen het astraallichaam en het etherisch lichaam ligt het getal. Het getal is een levend iets, iets dat in ons werkzaam is.*

Tussen het etherisch lichaam en het stoffelijk lichaam ligt iets anders. Wat wij dan zien, wordt door de innerlijke verhoudingen vanuit het etherisch lichaam gevormd. En in organisch opzicht zijn wij dan ook eigenlijk gebouwd volgens *de Gulden Snede*, naar uit verschillende maatverhoudingen van het menselijk lichaam blijkt. Dat alles drukt het etherisch lichaam, vanuit de kosmos, vanuit kosmische verhoudingen, op het stoffelijk lichaam in. De *maat* die in ons is, ook de matigheid, dat is de overgang van het etherisch lichaam naar het stoffelijk lichaam.

Tenslotte ligt in *de overgang van het Ik naar het astraal-lichaam*, innerlijk beleefbaar, dat wat *gewicht* is. Het Ik werd pas geboren in de loop van de mensheidsontwikkeling. De mens in de oud-Indische cultuurperiode kende geen Ik-gevoel maar wel het gevoel dat hij door de ahrimanische machten aan de aarde werd gekluisterd, gewicht kreeg. En tevens het gevoel dat hij door de luciferische machten omhooggedreven, opgeheven werd. Hij onderzocht dit als zijn evenwichtstoestand. En als we een studie zouden maken van oude woorden voor het Ik dan zouden we ontdekken dat in de vorming van die woorden zelf, juist dat evenwicht gelegen is tussen omhoogzweven en vallen.

De mens projecteert eigenlijk vanuit zijn innerlijk gewicht, getal en maat op hetgeen buiten hem is. Wat in hem een werkelijke betekenis heeft, omdat hij naar maat, getal en gewicht

geconstrueerd is, opgebouwd is, dat draagt hij over op de buiten hem gelegen dingen, die hem om het even zijn. In dit abstraheringsproces, *'ont-menst'* hij zichzelf. Zodat men kan zeggen: de ontwikkeling van de mensheid tendeeert naar het verlies van de innerlijke beleving van gewicht, getal en maat. Tendeert naar het nog slechts bewaren daarvan, van een laatste vleugje, in het artistieke. Maar dat beleeft de mens dan niet meer zo, dat hij zich zelf ervaart als uit de kosmos te zijn gevormd naar gewicht, getal en maat. Zo ontwikkelde de mensheid zich van het concrete beleven naar het abstracte:

uit de oude beleving van *maat* vormde hij de geometrie;
 uit de oude beleving van het *getal* de aritmetica en
 uit de oude beleving van *gewicht* - doordat de mens dit geheel en al verloor,
 zich geheel *'ont-menste'* - alleen dat wat uiterlijk waarnemen is.

Door dit alles heeft zich langzaam voorbereid, wat dan in de 19e eeuw zijn culminatiepunt bereikte: het abstract worden van de innerlijke beleving van de mens. Hij verloor de ménselijke aanschouwing. De mens kan zichzelf niet meer nader komen. Hij heeft er geen vermoeden meer van dat hij de geometrie tot stand brengt omdat hijzelf, vanuit de kosmos, naar maat gevormd is.

Uiterlijk genomen is tegenwoordig voor ons het tellen geheel abstract. Innerlijk hangt het er mee samen, dat wij tellen omdat wij eerst zelf geteld zijn en omdat wij geordend zijn naar het getal. Buiten worden de getallen ons geleidelijk aan om het even. In ons heeft ieder getal zijn bepaalde kwaliteit. Men late er geen twijfel over bestaan dat het een diepe betekenis heeft indien vanuit de Mysteriën de overlevering komt dat de goden de mens geschapen hebben naar het getal.

Als we dan tenslotte de maatverhouding in ogenschouw nemen die ook tegenwoordig nog een zekere rol speelt, *de Gulden Snede*, dan houdt die geen verband met meten maar met iets wat uitsluitend kwalitatief van aard is: *het kleine verhoudt zich tot het middelste, als het middelste tot het grote*. Het kleine mag daarbij zo groot zijn als het maar wil. We kunnen dus niet op een of andere wijze aan de Gulden Snede iets als een abstracte maat-eenheid ten grondslag leggen.

Gaan we door de tijden heen dan zien we dat in de 4e na-atlantische cultuurperiode, de Grieks-Romeinse, het aanschouwelijk gewaarworden van 'maat' zich transformeert tot het abstracte meten. In de ontwikkeling van de mensheid is dat eigenlijk dan pas het geval. In de 3e na-Atlantische cultuurperiode, de Egyptische, ondervond men nog de maatverhoudingen veel meer op de wijze zoals wij nu nog slechts gewaarworden aan de Gulden Snede. En ons abstracte tellen gaat, als we in oude tijden komen, terug op een beleven van de innerlijke eigenschap van het getal."¹

1.04: *'Die Seherin von Prevorst (Frau Hauffe)'*

De herinnering aan Frau Hauffe, op grond van uitvoerige verslagen van haar uitspraken in het begin van de vorige eeuw, is vastgelegd in het boek *'Die Seherin von Prevorst'* door de dichter en arts Justinus Kerner², in wiens huis ze ruim een jaar als patiënt was opgenomen. Bindel attendeerde hierop in zijn boek *'Die geistigen Grundlagen der Zahlen'*.³ We maakten de volgende aantekeningen (zie noot 1 op p. 23 voor de bronvermelding):

- "Frau Hauffe 'ontwaakte' op haar 21e jaar tot een oeroud bewustzijn, beter gezegd kwam in een desbetreffende schemertoestand, om dan reeds op haar 28e in 1829 te

1 St.-GA204: Dornach, 23-04-21.

2 zie bibliografie.

3 id.

overlijden. In haar schemertoestanden gaf zij belangrijke aanwijzingen over getallen, in het bijzonder over de samenhang daarvan met spraak en schrift.

Ze wist van *een cirkel in de hartkuil, de zonnecirkel*, als het ware een geestelijke uitdrukking voor de in de mens heersende jaarinvloeden. De cirkel bestond uit 12 delen, was in 365 stukjes onderverdeeld en had betrekking op het jaar waarin ze leefde. Ook wist ze van 5 daaronder gelegen cirkels van voorafgaande jaren. Tenslotte nog van één lege cirkel, boven dit geheel gelegen, welke betrekking had op het jaar dat nog komen moest. Deze jaren liepen van 1822-1828. Bij de 7e ring werd er in haar leven steeds iets afgesloten.

Haar leven was in bijzondere mate met het getal 7 verbonden. Als ze tot innerlijk schouwen kwam was het steeds het 7e uur van de dag. De wijze waarop de zieneres de 7 cirkels tekende gaf meer de indruk van 7 draaiende wielen dan van 7 rustende cirkels. Iedere cirkel heeft namelijk, zoals te zien in afb. 2, in het midden drie kleine concentrische cirkels, waar-

heen als naar een een soort naaf 12 excentrische spaken lopen. Daarbij toonde de 7e zonnecirkel nog iets bijzonders in verband met de overgang naar een nieuwe reeks van 7 jaren, waarop we echter hier niet verder ingaan. Het 7e jaar had voor haar duidelijk de betekenis van een overgangsjaar ('Stufenjahr').

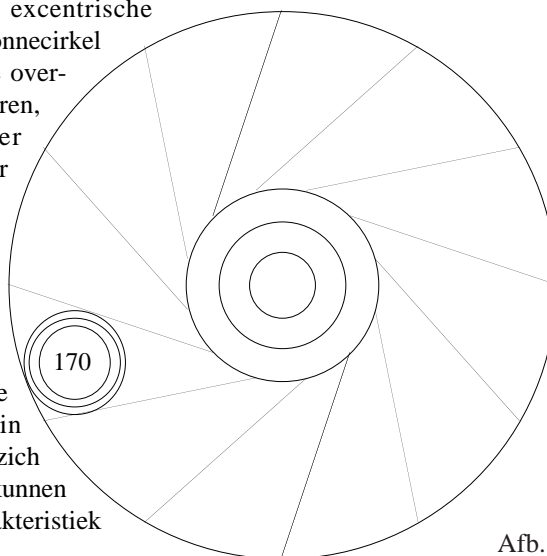
Zo sterk ervoer ze de vergeestelijkende werking van de 7 in zichzelf dat ze, naar haar eigen woorden, om die reden niet gezond kon worden. Men zou kunnen zeggen dat ze door de overheersende positie van dit getal in haar organisme, té geestelijk was om zich voldoende krachtig in haar lichaam te kunnen handhaven. Dat blijkt ook uit de karakteristiek die Kerner van haar geeft:

'Ze was een in het moment van sterven door een of andere fixatie teruggehouden mens die reeds in staat was meer te zien in de wereld die nu vóór hem als in die welke achter hem ligt. Dat is geen dichterlijke uitdrukking maar werkelijkheid. We zien dat mensen op het moment van de dood vaak als in een andere wereld kunnen blikken, ons daarvan bericht geven. Denkt men zich een mens jarenlang in deze momenten geplaatst, momenten die bij stervenden vaak slechts flietsen zijn, dan hebben we een beeld van deze zieneres.'

Voorts nam ze het getal 10 in zichzelf waar, een getal waarvan ze beweerde dat dit als grondtal ieder mens toekwam, voor zover hij een burger van deze aarde was. Het was een aards getal, door middel waarvan de geest in de buitenwereld kon treden.

De vereniging van deze twee getallen tot 17, had het karakter van een rechtstreeks beleven; het getuigde voor haar dat de mens deel heeft aan beide werelden, de hemelse zowel als de aardse. Als ze in zichzelf schouwde, werd ze in ieder van de 12 segmenten van haar zonnecirkel drie kleine concentrische cirkels gewaar, in het middelpunt waarvan ze iedere keer de cijfers 1 7 0 zag oplichten: de 7 schoof tussen de 2 cijfers van de 10 (zie afb. 1).

[N.B.: Opmerkelijk is dat de zienswijze van Thomas van Aquino met betrekking tot het wezen van 17, namelijk als een synthese van 7 en 10, in zekere zin overeenkomt met die van Frau Hauffe; ook de Japanse haiku laat in zijn structuur van 5-7-5 iets dergelijks zien (zie deel A onder 3.10 p. 64 en 3.12 p. 67).]

Afb. 2

Ze heeft een dergelijke zonnecirkel, die van het jaar 1827, dat tevens haar 26e levensjaar inhield in alle details getekend. Kerner schrijft hierover:

'Ze ontwierp zelf de hele tekening in een ongelooflijk korte tijd en gebruikte voor de honderden punten waarin die verdeeld moest worden geen passer of dergelijk instrument. Ze maakte het geheel uit de vrije hand, tot op de punt nauwkeurig. Bij dit werk kwam ze mij voor als een spin, die eveneens zonder zichtbaar instrument haar kunstige cirkels maakt. Zodra ze zich van een passer bedienen wilde die ik haar aanbood omdat ik geloofde haar op die manier het werk wat te verlichten, maakte ze fouten.'

Een treffend getuigenis dat tal en taal in de diepte met elkaar verbonden zijn, zijn de wezenlijke schilderingen die de zieneres van Prevorst vanuit afgrondelijke herinneringen naar voren brengt. Op raadselachtige wijze leefde in haar een zeer oude taal, waarvan Justinus Kerner zegt:

'In haar halfwakende toestand sprak Frau Hauffe een taal die overeenkomst scheen te hebben met een oosterse taal. Ze zei in haar half slaap-wakende toestand dat deze taal van nature in haar lag en dat het een taal was die overeenkwam met die welke ten tijde van Jacob gesproken werd. In ieder mens zou iets dergelijks zijn, *deze taal zou in de innerlijke getallen van de mens liggen. In haar, daar zij de innerlijke getallen 10 en 17 had, in deze beide getallen. Hieruit kwam in haar ook haar schrift met getallen te voorschijn, daar schrift en getal steeds met elkaar verbonden waren. Zo waren haar 10 en 17 tegelijk grondwoorden voor het uiterlijke en het innerlijke leven.*'

De betreffende taal was uiterst welluidend; ze bleef in het gebruik ervan zeer consequent zodat mensen die langere tijd om haar heen waren deze geleidelijk aan leerden begrijpen. Ze zei vaak dat ze daarin haar meest innerlijke gevoelens volkomen tot uitdrukking kon brengen en dat ze als ze iets in het Duits wilde zeggen, dit eerst vanuit deze innerlijke taal moest transformeren; ze dacht in deze taal echter niet met haar hoofd, het was geen taal van het hoofd maar een van het innerlijk leven, een die van de hartkuil uitgaat.

Ze kon deze taal slechts in halfwakende toestand spreken en schrijven, in wakende toestand wist ze er totaal niets van. Ook alleen terwijl ze schreef wist ze de betekenis van de woorden, doch ze bleef in de schrijfwijze steeds consequent. Zou het woord voor een of andere zaak uit haar naar voren komen zonder dat er een innerlijke aanleiding voor was, wanneer men er haar naar vroeg, dan moest ze die zaak eerst eens bekijken en pas dan maakte zich het woord uit haar los. Ze zei dan: *'In dit woord ligt nu tegelijk ook de waarde en de eigenschappen van de zaak, wat in het gewone woord niet het geval is.'*

Zo betekende bijvoorbeeld bij haar de naam *Emelachan*: 'je geest is rustig en stil, je ziel is teder, vlees en bloed zijn sterk en makkelijk bruisen beide als de golven in de zee, dan spreekt het tedere in je en zegt: kom, en kalmeer je.'

Taalkenners vonden in deze taal inderdaad hier en daar woorden die met Koptische, Arabische en Hebreeuwse woorden overeen kwamen. De tekens van deze taal waren bij haar altijd verbonden met tekens voor getallen. Ze zei:

'Wil ik deze in mij liggende taal gebruiken zonder daarbij iets diepers, iets dat mij werkelijk innerlijk aangaat uit te drukken, dan schrijf ik die zonder getallen, maar dan heb ik langere woorden nodig. [. . .] Getallen zonder woorden zijn mij in de grond van de zaak heiliger dan woorden, maar voor het geheel moet ik mij van de schrifttekens bedienen in verbinding met getallen.'

Een volledig ABC van deze taal kon ze niet geven. Ze zei dat vaak een enkele letter de betekenis had van een heel woord. Iedere letter was haar echter tegelijk ook een getal, maar een minder belangrijke, die eerst door andere die er boven en onder gezet werden in rang verhoogd

moest worden. Zowel woorden als getallen moesten van rechts naar links gelezen worden. Naast de rij getaltekens voor haar innerlijk, bezat de zieneres ook een rij voor de buitenwereld. Bindel merkt op dat daarin voor een deel onze Indisch-Arabische cijfers te herkennen zijn. Deze deed, met niet eens zoveel verschil, voor haar hetzelfde als de rij van de innerlijke getaltekens. Laatstgenoemde stonden in diepe relatie met haar innerlijke, geschreven taal; ze werden de woorden meegegeven ter verhoging van hun betekenis en tevens voor inzicht. Vrij veel van deze innerlijke getaltekens lijken op de hiëratische getaltekens van de oude Egyptenaren. Volgens Kerner scheen echter buiten deze twee rijen van getaltekens in haar nog een andere, 'veel diepere en hogere' te liggen, die ze echter niet bij machte was te openbaren.

Bindel zegt naar aanleiding van het bovenstaande, dat wat destijds de ouden - Egyptenaren en Hebreeërs - met een soort geestelijk instinct 'on-middellijk' wisten, wij met een voorzichtige wiskundige benadering, langzaam, afgaand op vermoedens, weer moeten zien te begrijpen. Toch waren er in het nabije verleden hier en daar zielen bij wie dit geestelijk instinct als het ware nog als een anachronisme aanwezig was. Dat geldt in het bijzonder voor Frau Hauffe.

We zien bij haar met een niet te overtreffen duidelijkheid de oude wijsheidsleer bevestigd van de perioden van 7 jaar, door een ziel die in haar leven een oud verloren gegaan bewustzijn als een anachronisme in deze tijd tot uitdrukking brengt. Zij kwam tot al haar wijsheid in een schemerachtige halfwakende toestand die ook het oude verdwenen bewustzijn kenmerkte, alleen met dit verschil dat bij haar abnormaal en ziek was wat destijds gezond was en in overeenstemming met de betreffende tijdsperiode. Ook haar ziek worden en overlijden stonden in het teken van de 7, ze werd ziek op haar 21e en overleed op haar 28e.

FRAGMENT 3, d.d. 02-02-63

“Dr. W. werd sterk geïnspireerd door het Tibetaanse Dodenboek, waaruit men kan afleiden dat hij in reïncarnatie geloofde.” [...]

“De tijd staat te wankelen. Tijd is het niet meer passende hokje voor incarnatie. Is het nooit geweest. Ons wordt tijd toegemeten die we anders moeten gaan zien . . .”

“Als: ‘Het is Tijd!’ ” [...]

“Hij geloofde in Incarnatie welke die van 'in het vlees treden' ver overtrof. De inzet van een menselijk wezen in tijd en stof is incarnatie of 'in het vlees treden'. Waar Dr. W. in geloofde was de Wezensverschijning die het 'in het vlees treden' wel meeneemt maar daardoor niet de toon laat aangeven.

Hij heeft zeer zeker het Tibetaanse Dodenboek gebruikt voor het af-checken van zélf gevonden waarden. Iedere pionier zal ergens aanleggen bij andere pioniers en daardoor de mogelijkheid tot dieper doorgaan in eigen gang krijgen. Dat wat Dr. W. als ervaring boven tijd en ruimte uit heeft gehad, was geen resultaat van de kennis omtrent het Tibetaanse Dodenboek!

Integendeel, het geschiedde met hem in één tijdsmoment en kenmerkte zich daardoor als behorende bij dat wat boven tijd en ruimte van het materiële gebied uitging, dus ook boven de incarnatie in het materiële tijdsgebied - *omdat het tijd was dat dit gebeuren moest.*”

In de Griekse cultuur is duidelijk een verbleken van het getal 7 waar te nemen. Wel vinden we in het boek van de Pythagoreeër Philolaos over de natuur, dat een samenvatting zou betreffen van de leer der Pythagoreeërs, nog een soort hymne op de 7. Toch treedt de 7 meer en meer terug ten opzichte van de 5. De sterke verbondenheid met beeldvorming, welke de 5 eigen is - men denke aan de relatie via de 10-hoek en de 5-hoek met de Divina Proporzione - paste meer bij de Grieken dan de beeldloosheid van de 7. In het geschrift van

Plutarchos 'Over het ei te Delphi', 17e hoofdstuk, wordt dit rechtstreeks uitgesproken: *'De (Griekse) wijzen zijn met de algemene wet en het lange verleden in tweestrijd, daar ze de 7 van zijn voorrangpositie verdrongen hebben en de 5 aan de godheid hebben gewijd omdat dit hen beter uitkwam.'* ¹

FRAGMENT 4, d.d. 02-03-63	gesloten boek is - of juist open - afhankelijk van een knopje waar men niet zelf aan kan draaien; de herinnering blijft."
"[De aantekeningen die ik destijds in 1950 bij Dr. W. maakte] heb ik jaren laten liggen; niet in staat er iets mee te doen. Tot 12 jaar later de aanwijzing kwam om opnieuw contact met hem op te nemen. [...] Het is het andere gezicht van de wiskunde; ook in de wijze waarop we de getallen naderen."	"Omdat er in jezelf verandering heeft plaats gehad door het omdraaien van de knop."
"Naderen we ze eigenlijk wel?"	"Ondeelbare getallen uiten zich in wetmatigheden zonder zich afzonderlijk in een wetmatigheid te laten vangen."
"Ja, naderen in een zelfbepaalde methodiek die onbruikbaar . . ."	"Het <i>geopenbaarde incognito</i> . Wel voor de mens maar niet begrepen door de mens. Incognito houdt in handreiking tot ontkenning; het beschrijft ons wel maar laat Zich niet beschrijven."
"En ongewenst als bemoeiing is!"	
"Er zijn momenten dat het als een	

1.05:	<i>Inhoudsoverzicht hoofdstuk I</i>	
		pag.
	1.01: <i>De nadering</i>	12
	1.02: <i>Een paar gemeenschappelijke punten</i>	13
	1.03: <i>'De mens is geschapen naar maat, getal en gewicht'</i>	18
	1.04: <i>'Die Seherin von Prevorst (Frau Hauffe)'</i>	19

1 Kerner: p. 220-285 en 322-330; Bindel-02: p. 97, 142, 156, 170, 180 e.v.